

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8972/2021
18.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Суботин, адвокат из ..., против туженог „ДДОР Нови Сад“ А.Д.О. из Новог Сада, чији је пуномоћник Тамара Травица, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1669/21 од 26.08.2021. године, у седници одржаној 18.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1669/21 од 26.08.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 429/2015 од 08.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му на име накнаде осигурања и накнаде штете исплати и то: за грађевинске објекте на име разлике за трошкове рашчишћавања износ од 108.391,95 динара, са законском затезном каматом од 15.05.2014. године па до исплате; на име накнаде из осигурања и накнаде штете у износу од 5.052.536,00 динара, са законском затезном каматом од 15.05.2014. године па до исплате; за помоћне објекте на име накнаде за трошкове рашчишћавања и рушења износ од 7.279,44 динара, са законском затезном каматом од 15.05.2014. године па до исплате и на име накнаде из осигурања и накнаде штете у износу од 326.572,00 динара, са законском затезном каматом од 15.05.2014. године па до исплате, за ствари домаћинства на име накнаде за трошкове рашчишћавања и рушења износ од 58.394,58 динара, са законском затезном каматом од 15.05.2014. године па до исплате; на име разлике накнаде из осигурања износ од још 80.000,00 динара, са законском затезном каматом од 15.05.2014. године па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 165.051,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1669/21 од 26.08.2021. године, ставом првим изреке, жалбу одбио и потврдио пресуду Вишег суда у Новом Саду П

429/15 од 08.04.2021. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиоца. Трошкове ревизијског поступка је тражио одређено.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а тужилац у ревизији не указује на друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачка 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је закључио уговор о стамбеном кредиту са „... Bank“ А.Д. Београд, 23.12.2010. године, који за предмет има кредит од 31.000 евра у динарској противвредности по куповном курсу те банке за девизе на дан пуштања кредита у коришћење, за куповину непокретности – двособног стана број 1, у приземљу, површине 58 м2, број зграде ..., улица ... број ... на К.О. ..., уписан у л.н. бр. ... К.О. ... . Као корисник кредита тужилац се обавезао одредбом члана 8. тачка 2. тог уговора, да током читавог периода трајања уговора, на износ нове грађевинске вредности некретнина, осигура имовину описану у тачки 6.1 тог уговора, од основних ризика, ризика пожара и других околности које настану услед пожара, експлозија, олуја и других природних непогода, клизање и слегање тла, као и од допунских ризика изливања воде из инсталације и поплава, код осигуравајућег друштва које банка одабере, с тим што је у обавези да преда банци, пре пуштања кредита у коришћење важећу полису осигурања имовине са потврдом о винкулацији (преносу на банку) полисе осигурања имовине у корист банке. Након закључења наведеног уговора о стамбеном кредиту, тужилац је, као осигураник, закључио са туженим, као осигуравачем, уговор о осигурању имовине са роком трајања до 18.03.2041. године. Према полиси осигурања број ..., издатој на основу тог уговора, са периодом важења од 31.03.2014. године до 31.03.2015. године, предмет осигурања су непокретности уписане у лист непокретности број ... К.О. ... и то: породична стамбена зграда број 1, кућа површине 231 м2, у оквиру које су етажирана два стана, двособан стан површине 58 м2 и четворособан стан број 2, површине 138 м2, помоћни објекат број 2, површине 54 м2, гаража површине 27 м2 и помоћни објекат број 4, површине 15 м2, изграђене на к.п. бр. ... К.О. ..., на адреси у ..., у улици ... број ... . Осигурани ризици по наведеној полиси су: за грађевинске објекте – пожар (фиксно) са сумом осигурања 7.996.065,00 динара; за помоћне објекте – пожар (фиксно) са сумом осигурања 1.107.648,00 динара; за ствари домаћинства – пожар (на први ризик) са сумом осигурања 2.398.819,50 динара; за зидне и подне облоге – излив воде из канализације (на први ризик), са сумом осигурања 399.803,25 динара; за ствари домаћинства – излив воде из инсталације (на први ризик), са сумом осигурања 719.645,85 динара; за стакла – лом (на први ризик) са сумом осигурања од 39.980,32 динара, а уговорена је и доплата за откуп амортизоване

вредности код делимичних штета за ризик пожара. На породичном стамбеном објекту тужиоца површине 231 м² и помоћном објекту (радионица) површине 54 м², непокретностима осигураним по полиси осигурања број ..., дана 15.04.2014. године, око 23,15 часова је дошло до пожара па су ватрогасне јединице гашење извршиле 16.04.2014. године у 01,00 часова, тако што је пожар гашен са две цистерне капацитета од по 7-8 м³ воде, а током интервенције гашења пожара потрошено је око 20 м³ воде (20.000 литара воде). У пожару је изгорела кровна облога, кровна конструкција и ствари на тавану, тако што се комплетан материјал кровне облоге урушио у тавански простор на таванску плочу која је била обложена блатом умешаним са везивом од органских материјала преко дашчане оплате. Дрвене греде таванске плоче нису биле у контакту са ватром, а ствари које су изгореле у пожару су биле половне јер их је тужилац куповао а потом рестаурирао. Тужилац је туженој пријавио настанак осигураног случаја 16.04.2014. године, па су запослени код туженог изашли на лице места ради извиђаја и процене штете 16.04.2014. године, 22.04.2014. године, 23.04.2014. године и 06.05.2014. године, а потом су сачинили записнике о извиђају и процени штете. Запослена код туженог ББ је, одмах по изласку на место догађаја, тужиоцу рекла да мора да склони шут са таванске плоче и да потом оштећене објекте покрије најлонима, што је тужилац и учинио, али је ветар који је тих дана јако дувао, односио раширене најлоне. При наредном изласку на лице места, комисија туженог у саставу ББ, ВВ и ГГ, је указала тужиоцу да објекат није адекватно заштићен и да мора много боље да уради покривање таванске плоче најлонима или да одмах крене у санацију крова. Након настанка осигураног случаја тужилац је ангажовао судског вештака Душка Баџца ради праћења стања на оштећеним објектима и за то му је платио накнаду од 60.000,00 динара. У записнику о извођају и процени штете од 16.04., 22.04. и 23.04.2014. године, тужени је утврдио вредност грађевинских објеката и сачинио обрачун накнаде из осигурања на укупан износ од 3.862.102,00 динара, од чега на име трошкова рашчишћавања и рушења на стамбеном објекту 131.490,00 динара, на име санације штете на стамбеном објекту 2.912.464,00 динара, на име трошкова рашчишћавања и рушења на помоћном објекту (радионица) 25.950,00 динара, на име санације штете на помоћном објекту 699.428,00 динара, на име трошкова рашчишћавања и рушења на стварима домаћинства 13.570,00 динара и на име накнаде за ствари домаћинства 74.700,00 динара. Како предметни објекти нису били заштићени, атмосферске прилике које су уследиле после гашења пожара, проузроковале су њихово пропадање. Породична стамбена зграда број 1 и помоћни објекат (радионица) више не постоје као функционална целина, од њих је једино преостао улични и фасадни зид са елементима прозора и ролетнама, који фактички служи као ограда. Вештачењем од стране комисије вештака Факултета техничких наука – Департман за грађевинарство и геодезију од 13.02.2018. године, као и изјашњењима вештака од 26.11.2018. године, 02.04.2019. године, 10.06.2020. године и 06.10.2020. године, утврђено је да су предметни објекти могли бити заштићени пре киша које су почеле у мају 2014. године, тако што је у конкретном случају требало израдити привремену конструкцију која би имала нагиб према дворишту на коју би се поставио најлон, али да би најбоље било (само у смислу економске оправданости), да је одмах изведена нова кровна конструкција као трајно решење, при чему би се захтев за издавање грађевинске дозволе исходовао по убрзаној процедури.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право одбијањем тужбеног захтева тужиоца јер је узрок штете на његовом објекту у непредузимању радњи

заштите објекта након пожара од стране тужиоца кога је тужени упозорио на ту чињеницу и дао му упутства за предузимање мера заштите објеката, по којима тужилац није поступио, а што је за последицу имало пропадање објекта.

Одредбом члана 926. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да је осигураник дужан предузети прописане, уговорене и све остале мере потребне да се спречи наступање осигураног случаја, а ако осигурани случај наступи, дужан је предузети све што је у његовој моћи да се ограничи његове штетне последице. Ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета наступила без његове кривице, јер је тако прописано одредбом члана 154. став 1. истог Закона.

У конкретном случају, тужиочеви објекти су пропали након пожара који се догодио 15.04.2014. године, за који догађај је тужени, као осигуравач, исплатио штету насталу наступањем осигураног случаја. Тужилац није предузео мере заштите објекта од продора атмосферских вода, на начин како га је тужени поучио, па тужени није крив за штету причињену тужиоцу, а због тога није ни дужан да му предметну штету накнади. Пошто је осигурани случај наступио, тужилац је био дужан да предузме све што је у његовој моћи да се ограничи његове штетне последице, односно да заштити свој објекат од дејства атмосферских прилика (киша, ветар и слично), а није тако поступио па тужени није крив за предметну штету.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да нема његове кривице за предметну штету јер је он поступао онако како услови за осигурање туженог налажу, тако што је известио туженог о настанку штете и очекивао да ће он на лице места да пошаље стручна лица да изврше процену штете и да му дају даља упутства. Супротно томе, тужени је испунио своју уговорну обавезу из уговора о осигурању закљученог са тужиоцем тако што су запослени туженог, по тужиочевој пријави, изашли на место догађаја ради извиђаја и процене штете одмах по пријави, 16.04.2014. године, а потом и 22.04.2014. године, 23.04.2014. године и 06.05.2014. године, проценили штету, па је потом тужени сачинио обрачун накнаде из осигурања и исплатио укупан износ од 3.862.102,00 динара. На тај начин тужени је испунио своју обавезу, као осигуравач, у смислу одредбе члана 919. став 1. Законом о облигационим односима. За пропадање објекта који је, без кровне конструкције, био изложен ветру и обилним кишним падавинама током маја месеца 2014. године, тужени не сноси кривицу јер је тужилац био дужан да ограничи штетне последице осигураног случаја (пожара) у смислу одредбе члана 926. став 1. Закона о облигационим односима, а није тако поступио, па је његов тужбени захтев за обавезивање туженог да му накнади предметну штету, неоснован.

Наводима ревизије тужиоца о томе да он није имао новчаних средстава да одмах започне санацију штете на свом грађевинском објекту, не доводи се у сумњу правилност закључка нижестепених судова о неоснованости његовог тужбеног захтева. Обавеза туженог да тужиоцу накнади предметну штету постојала би у случају да је штета настала као последица пропуштања туженог да испуни неку своју обавезу, што овде није случај, јер обавеза да ограничи штетне последице настанка осигураног случаја није била на туженом, него на тужиоцу. Оспоравањем налаза и мишљења судских вештака на чијем мишљењу је заснован закључак нижестепених судова о узроку пропасти тужиочевих објеката, тужилац оспорава правилност утврђеног

чињеничног стања што није дозвољено. Ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер је тако прописано одредбом члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, а то овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови другостепеног поступка на име састава одговора на ревизију и судске таксе за одговор, туженом нису признати јер му нису били потребни, на основу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку.

Из свих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић